

УДК 373.3.091.33-027[793.7:81

DOI 10.31494/2412-9208-2021-1-1-144-152

LINGUISTIC GAMES AS A MEANS OF FORMATION OF STUDENTS' COMMUNICATIVE COMPETENCE IN THE CONDITIONS OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

ЛІНГВІСТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Olga POPOVA,

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor

Ольга ПОПОВА,

кандидат педагогічних наук,
доцент

poi2009bam@ukr.net

Larysa POPOVA,

Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor

Лариса ПОПОВА,

кандидат філологічних наук,
доцент

*Berdiansk state pedagogical
university*

*Бердянський державний
педагогічний університет*

✉ 4, Schmidta St., Berdiansk,
Zaporizhzhia region, 71100

✉ вул. Шмідта, 4
м. Бердянськ, Запорізька обл.

Original manuscript received: March 17, 2021

Revised manuscript accepted: April 20, 2021

ABSTRACT

The article attempts to clarify the role of linguistic games as a means of forming communicative competence of primary school students, which helps maintain interest in learning the Ukrainian language and aims to provide students with knowledge through their own efforts, revealing the structure and functioning of language.

Linguistic play promotes the development of primary school students' idea of the basic grammatical categories and grammatical meaning of the word, which as abstract concepts are very difficult to perceive at this age. It also helps to understand the process of forming new words and master the basic word-formation patterns. Playful learning of the word promotes the development of the general speech culture of the individual, forms a subconscious understanding of the language norm and develops linguistic thinking, which is the basis of communicative competence.

Systematization of teachers' experience presented on personal sites, in journal articles and methodical publications allowed to identify the most popular linguistic games used by teachers in Ukrainian language lessons in primary school, and divide them into the following groups: phonetic, lexical-phraseological, morphological, orthographic, syntactic.

Given the fact that younger students are characterized by emotionality, cognitive activity, desire to fantasize, the desire to show their intelligence and skill, the role of using linguistic games in Ukrainian lessons as a means of forming communicative competence. Modern linguistic games involve competition, voluntariness, which allows students to meet their needs for mobility, get positive emotions of joy, admiration, satisfaction, realize their interests, master communication skills and more.

During linguistic games, primary school students not only learn language norms and rules, but also get involved in a system of various subject-subject relations, form the ability to interact in a team, make decisions, prove their point, which will contribute to the formation of communicative competence.

Key words: *linguistic game, communicative competence of junior schoolchildren, phonetic games, lexical-phraseological games, morphological games, spelling games, syntactic games.*

Вступ. Учитель Нової української школи має зруйнувати стереотип про те, що навчатися – дуже складно. Сучасний педагог зможе забезпечити формування в учнів уявлень про те, що це захопливий і цікавий процес суб'єкт-суб'єктної взаємодії, яка базується на засадах педагогіки партнерства, діалогізації, гуманізму. Освітній процес початкової школи має бути насичений новим, цікавим матеріалом для уроків, здобувачі на основі впровадження компетентнісного підходу переконуватися в практичному застосуванні одержаних знань, а педагог постійно враховувати їхні можливості та інтереси, використовувати сучасні інноваційні технології, активні форми та методи навчання [6].

Значні можливості для реалізації поставлених завдань мають ігрові технології. Використання ігрових технологій в освітньому процесі досліджували С. Василенко, А. Єрмоленко, О. Мокрогуз, О. Савченко, Н. Савчук, І. Сікорський, Н. Слюсаренко, Ю. Чечітко та ін. Використання ігор на уроках та їх педагогічне значення були розглянуті вченими А. Арсірієм, В. Бадер, О. Біляєвим, Л. Варзацькою, І. Діваковою, Т. Донченко, Р. Жуковською, Л. Ільяницькою, С. Караманом, М. Пентиліюк, Л. Поповою, О. Поповою, Т. Чумак та ін. Проблеми актуальності гри на уроках мови присвячені праці дидактів – О. Декролі, П. Мороза, О. Охредька, О. Салати, В. Сухомлинського; методистів – К. Баханова, О. Пометун, Г. Фреймана.

Проблему гри, ігрової діяльності молодшого школяра розкрито в наукових дослідженнях психологів і педагогів. Так, вивчаючи педагогічний аспект організації гри молодших школярів, науковці розглядають її як провідний вид діяльності першокласника (Р. Жуковська, О. Запорожець, В. Мухіна, О. Усова та ін.); форму організації освітнього процесу (Т. Байбара, Н. Бібік, М. Богданович, М. Вашуленко, І. Дичківська, Н. Кудикіна, О. Савченко, О. Сокурєнко та ін.); засіб формування особистості молодшого школяра (І. Большакова, О. Жигайло, Г. Кіт, І. Сокол, І. Руснак, С. Шмаков та ін.). Крім того, Концепція Нової української школи визначає, що «...особливістю першого циклу (адаптаційно-ігрового) має бути навчання, організоване через діяльність ігровими методиками» (Нова українська школа, 2019: 20).

Слід констатувати значний внесок науковців з проблеми дослідження, проте, вважаємо, що дотепер недостатньо розкритим є питання використання сучасних лінгвістичних ігор у процесі мовної підготовки молодших школярів на засадах компетентнісного підходу.

Мета статті полягає в тому, щоб розкрити роль сучасних лінгвістичних ігор на уроках української мови в початковій школі для формування комунікативної компетентності учнів.

Методи та методики дослідження. Для реалізації мети застосовувалися методи дослідження: аналіз психолого-педагогічної

літератури, синтез, класифікація, систематизація, порівняння, узагальнення для уточнення сутності поняття «лінгвістичні ігри», визначення їх функцій, принципів; педагогічне спостереження, бесіда для розкриття особливостей використання ігрових технологій на уроках української мови в початковій школі для формування комунікативної компетентності учнів.

Результати та дискусії. Варто відзначити, що ігрова діяльність загалом – це динамічна система взаємодії дитини з навколишнім середовищем, у процесі якої відбувається його пізнання, засвоєння культурно-історичного досвіду і формування дитячої особистості (Пузан, 2019). З метою підвищення ефективності освітнього процесу педагоги активно впроваджують ігрові технології навчання як системний спосіб його організації, спрямований на оптимальну побудову освітнього процесу та реалізацію його завдань (Ворожейкіна, 2018). У сучасній початковій школі ігрова діяльність використовується як самостійний елемент для засвоєння поняття, теми, розділу навчального предмета, зокрема й української мови; уроку або його етапу (стимулювання й мотивація навчально-пізнавальної діяльності; актуалізація опорних знань; відкриття нових знань; формування вмінь, навичок і способів дій; рефлексія навчально-пізнавальної діяльності) (Мелешко, 2017).

Метою застосування ігрових технологій у початковій школі є розвиток стійкого пізнавального інтересу в учнів, що сприятиме розвитку їхньої комунікативної компетентності – сукупності знань про спілкування в різноманітних умовах і з різними комунікантами, а також знань вербальних і невербальних засад інтеграції, умінь їх ефективного застосування в конкретному спілкуванні в ролі адресата й адресанта (Нова українська школа, 2019).

Ігри є, безумовно, найбільш улюбленим, природним та ключовим видом діяльності молодших школярів, а в освітньому процесі вона стає засобом організації навчання. Як унікальний феномен гра ефективно мотивує учнів, оскільки спрямована не на результат, а на перебіг подій, і разом з тим сприяє засвоєнню знань та формуванню особистісних і метапредметних (регулятивних, пізнавальних і комунікативних) універсальних навчальних дій. Крім того, в ігровій ситуації складаються такі умови, у яких молодші школярі можуть проявити найкращі риси свого характеру, підвищити свою самооцінку, змінити відношення до партнерів по комунікації. Гра – це завжди ситуація вибору, і вона формує досвід прийняття рішень, відповідальність; уміння працювати в команді, взаємодіяти, ураховуючи думки інших учасників (Пузан, 2019).

Для нашого дослідження важливо з'ясувати роль лінгвістичних ігор як засобу формування комунікативної компетентності молодших школярів, що сприяє підтриманню інтересу до навчання української мови та спрямований на отримання учнями знань за рахунок власних зусиль, розкриття особливостей будови та функціонування мови.

Незважаючи на те, що феномен лінгвістичної (за іншими джерелами мовної) гри став об'єктом наукових досліджень нещодавно,

гра як універсальне явище людського життя та культури розглядалася в філософських дослідженнях зарубіжних та вітчизняних учених. Термін «мовна гра» був уведений в обіг філософом Л. Вітгенштейном у «Філософських дослідженнях» (1945) для опису мови як системи конвенціональних правил, у яких бере участь мовець. Учений відзначав, що вся мовленнєва діяльність людини є сукупністю мовних ігор як процесу застосування слів, тобто саму реальність, яку ми сприймаємо через призму мови; будь-яка словникова творчість.

Останнім часом різні аспекти лінгвістичної гри розглядалися Г. Волошиною, О. Мельник, Р. Осадчуком, Є. Пасічником, Л. Плахотник, Ю. Пузан, В. Семеновим, Л. Шевчук та ін.

Актуальність застосування лінгвістичних ігор як засобу навчання молодших школярів визначається низкою причин. По-перше, ігрова діяльність зберігає своє важливе значення в молодшому шкільному віці, тому опертя на неї, відповідні форми та прийоми – це найбільш адекватний шлях залучення учнів до активної пізнавальної діяльності, засвоєння мовних норм і правил, які стануть підґрунтям для формування комунікативної компетентності. По-друге, застосування лінгвістичних ігор на уроці української мови сприяє тривалості та довільності уваги молодших школярів, логічного мислення та підвищенню загального мовленнєвого рівня. По-третє, використання цієї форми роботи в освітньому процесі дозволяє об'єднати мотив та зміст навчальної діяльності в єдине ціле.

Крім того, лінгвістична гра сприяє розвитку в здобувачів початкової освіти уяви про основні граматичні категорії та граматичне значення слова, які як абстрактні поняття дуже важко сприймаються в цьому віці. Вона також допомагає зрозуміти процес утворення нових слів та засвоїти основні словотворчі моделі. Ігрове засвоєння слова сприяє розвитку загальної мовленнєвої культури особистості, формує підсвідоме розуміння мовної норми та розвиває лінгвістичне мислення, що є основою комунікативної компетентності.

Проаналізувавши психолого-педагогічні та методичні джерела, досвід учителів-практиків під кутом зору досліджуваної проблеми, з'ясували, що ігрові ситуації педагоги застосовують на уроках української мови, де під час засвоєння навчального матеріалу в молодших школярів можуть виникнути певні труднощі. Зазвичай в організації лінгвістичних ігор учитель приховано керує діями учнів: непомітні підказки, інструктаж, надання допомоги без «виходу» з ігрового стану.

Справжня гра відзначається правом молодших школярів на вільний вибір рішень, що найбільше їх приваблює. Учитель готовий до зміни сюжету відповідно до розвитку подій, різних варіантів розв'язання ситуацій.

Систематизація досвіду педагогів, представленою на особистих сайтах, у журнальних статтях та методичних публікаціях дозволила виділити найбільш популярні лінгвістичні ігри, які використовуються педагогами на уроках української мови в початковій школі, та розподілити їх на такі групи: фонетичні, лексико-фразеологічні,

морфологічні, орфографічні, синтаксичні. Спробуємо дати їм стислу характеристику і навести приклади.

Мовлення є важливою та невід'ємною частиною життя особистості, оскільки забезпечує спілкування, передачу інформації, отримання нових знань. Від якості та чистоти вимови залежать комунікативні можливості людини. Саме фонетичні ігри, які використовуються на уроках української мови в початковій школі, сприяють формуванню в учнів фонетичного сприймання слова як складника комунікативної компетентності, активізують мисленнєву діяльність і головне – стимулюють мовленнєві навички.

Найбільш уживаними, як свідчать бесіди з учителями-практиками, є ігри, які ми детально розкриємо.

Гра «Шифрувальники»

Мета: автоматизація вимовляння звуків молодшими школярами, розвиток їхнього фонетико-фонематичного сприйняття, процесів аналізу та синтезу.

Гра проводиться в парах, один гравець – «шифрувальник» переставляє букви в словах, другий – відгадує слово. Завдання можна ускладнити і запропонувати з поданої групи вибрати зайве слово. Наприклад: *иццяни, войслео, кяална, ореогбьц (синиця, соловей, калина, горобець).*

Гра «Черговий звук»

Мета: формування в молодших школярів навички визначення місця звука в слові.

Учитель говорить учням: «Сьогодні чергує звук [О], він стоїть на першому місці». Молодшим школярам пропонується назвати слова зі звуком [О] на початку слова; хто назве більше слів, той переможець.

Отже, застосування фонетичних ігор на уроках української мови в початковій школі дозволяє формуванню комунікативної компетентності учнів, зокрема запобіганню помилок у вимові звуків і лексем.

Метою *лексико-фразеологічних* ігор є збагачення словникового запасу молодших школярів за рахунок засвоєння нових слів та фразеологізмів; удосконалення чуття мови, розуміння зображувально-виразних можливостей мовних одиниць; розвиток творчих здібностей учнів, бажання створювати свої твори (загадки, казки тощо).

Гра «Склади пазл»

Мета: навчити молодших школярів розмежовувати фразеологізми.

Сильний вітер пожартував над учнями і розсипав на окремі слова 5 фразеологічних одиниць. Зберіть їх.

Не бий смаленого вовка як баран на вухо наступив проти шерсті.

(Не бий лежачого, не бачити смаленого вовка, як баран на нові ворота, ведмідь на вухо наступив, гладити проти шерсті)

Таким чином, упровадження в освітній процес початкової школи лексико-фразеологічних ігор сприяє формуванню комунікативної

компетентності учнів, збагаченню словникового запасу, виразності мовлення.

Морфологічні та словотвірні ігри. Ефективне засвоєння учнями морфологічних і словотвірних засобів мови відбувається на уроках української мови в процесі ігрової діяльності, яка передбачала утворення граматичних форм слів, звукове оформлення тієї чи іншої граматичної категорії тощо.

Гра «Клички тварин»

Мета: виробити вміння молодших школярів змінювати слова та утворювати нові лексеми, пригадати правила правопису власних імен.

Учням пропонується утворити клички тварин від слів: *рижий, хитрий, пух, друг, орел, рябий*. Яких тварин можна назвати так? Чому?

(Рижуля, Хитрунець, Пушок, Дружок, Орлик, Рябуха)

Отже, найчастіше в освітньому процесі педагоги застосовують лінгвістичні ігри, у яких необхідно прослухати звучання деяких слів і пояснити їх етимологію; утворити спільнокореневі лексеми; засвоїти способи творення слів, словозміни, що забезпечить якісне формування комунікативної компетентності молодших школярів.

Орфографічні ігри сприяють виконанню одного з найважливіших завдань вивчення української мови в початковій школі – формуванню в учнів орфографічної навички, засвоєння правопису слів і морфем, визначенню орфограм.

Гра «Словниковий диктант-змагання»

Мета: тренувати в учнів навичку роботи зі словником.

Учитель називає слова, написання яких не визначається правилами. Учні знаходять слово в словнику і пояснюють його правопис. Перемагає той, хто швидше виконає завдання.

(*Абрикос, бетон, велосипед, горизонт, кишеня, космонавт, президент, секунда, хвилина*).

Таким чином, лінгвістичні ігри на уроках української мови в початковій школі сприятимуть усуненню істотного недоліку орфографічних знань, умінь і навичок учнів, оскільки численні правила написання слів сприймаються як хаотичний набір розрізнених приписів і не завжди дозволяють досягти потрібного рівня практичних умінь без втрати інтересу до вивчення мови [8].

Синтаксичні ігри мають за мету закріпити теоретичні відомості з синтаксису в поєднанні з розвитком мовлення, що забезпечить формування комунікативної компетентності молодших школярів. Цей різновид ігор допомагає їм усвідомити будову рідної мови, а активне використання в освітньому процесі різних видів мовленнєвої діяльності, моделювання комунікативних ситуацій, залучення школярів до мовленнєвої практики сприятиме засвоєнню синтаксичних понять, виробленню синтаксичних умінь і навичок.

Гра «Професії»

Мета: навчити молодших школярів складати речення про людей знайомих їм професій.

Учитель готує сюжетні малюнки із зображенням людей певних професій: продавчиня, повар, учитель, шофер, поліцейський, перукар, лікар, рятувальник та ін.

Учні складають речення про професійні обов'язки людини, зображеної на картці. Наприклад: «Будівельник споруджує дім», «Перукар робить зачіску» тощо.

Отже, синтаксичні ігри слугують засобом формування комунікативної компетентності молодших школярів на уроках української мови, оскільки більшість мовних понять і явищ можна зрозуміти тільки на синтаксичному рівні. Саме це забезпечує мовленнєву діяльність її носіїв, розвиває стійкий інтерес до вивчення мови і впливає на духовний розвиток особистості.

Висновки. Ураховуючи те, що молодшим школярам характерні емоційність, пізнавальна активність, бажання фантазувати, прагнення показати свою кмітливість і вправність, зростає роль використання лінгвістичних ігор на уроках української мови як засобу формування комунікативної компетентності. Сучасні лінгвістичні ігри передбачають змагальність, добровільність, що дозволяє учням задовольнити свої потреби в рухливості, отримати позитивні емоції радості, захоплення, задоволення, реалізувати свої інтереси, оволодіти навичками комунікації тощо. При проведенні лінгвістичних ігор здобувачі початкової освіти не лише засвоюють мовні норми, правила, а й залучаються до системи різноманітних суб'єкт-суб'єктних відносин, формують уміння взаємодіяти в команді, приймати рішення, доводити свою думку, що сприятиме формуванню комунікативної компетентності.

Перспективи подальших наукових розвідок у цьому напрямі.

Однак, проведене дослідження не вичерпує проблеми використання лінгвістичних ігор в початковій школі. Подальшого вивчення потребують такі її аспекти: упровадження лінгвістичних ігор в позакласній роботі; підготовка майбутніх педагогів до використання лінгвістичних ігор в освітньому процесі початкової школи.

Література

Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків : Основа, 2018.

Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <http://www.mon.gov.ua/ua/often-requested/statestandards/31> (дата звернення: 03.03.2021).

Кудикіна Н. В. Ігрова діяльність дітей: теоретичні основи й методика педагогічного керівництва. Її величність гра: теорія і методика організації дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: зб. статей. Г. С. Тарасенко (ред.). Вінниця : ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 2009.

Мелешко Л. В. Формування мовленнєвої компетентності учнів у процесі навчання української мови з використанням комп'ютерних ігор. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 60, № 4. С. 87–94.

Мельник О. Квестова технологія у навчанні молодших школярів. *Учитель початкової школи*. 2017. №1. С. 19-24.

Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: [https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ ukrainska-shkola-compressed.pdf](https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf). (дата звернення 22.03.2021).

Нова українська школа: poradnik dla vchytelia / za zag. red. N. M. Bibik. Kyiv : Litera LTD, 2019. 208 s.

Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах/ М. І. Пентиліук, С. О. Караман, О. В. Караман, О. М. Горошкіна та ін. Київ : Ленвіт, 2004. 400 с.

Пономаренко Л. В. Використання інформаційних технологій у практиці роботи початкової школи. Харків : Основа, 2016.

Пузан Ю. Застосування ігрових технологій на уроках у Новій українській школі. *Міжнародний мультидисциплінарний науковий журнал «ЛОГОС. Мистецтво наукової думки»*. 2019. №6. С. 57–61.

Сівак Н. А. Налагодження партнерської взаємодії між батьками та вчителями сучасної початкової школи. *Педагогічні науки*. 2015. №8 (52). С. 410-419

Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1–2 та 3–4 класи. Київ : Видавництво «Світоч», 2019. 336 с.

References

Vorozheikina O. M. 100 tsikavykh idei dla provedennia uroku. Kharkiv : Osnova, 2018.

Derzhavnyi standart pochatkovoї zahalnoi osvity. URL: <http://www.mon.gov.ua/ua/often-requested/statestandards/31> (data zvernennia: 03.03.2021).

Kudykina N. V. Ihrova diialnist ditei: teoretychni osnovy y metodyka pedahohichnoho kerivnystva. Yii velychnist hra: teoriia i metodyka orhanizatsii dytiachoi ihrovoi diialnosti v konteksti nastupnosti doshkilnoi ta pochatkovoї osvity: zb. statei. H. S. Tarasenko (red.). Vinnytsia : VDPU imeni Mykhaila Kotsiubynskoho, 2009.

Meleshko L. V. Formuvannia movlennievoї kompetentnosti uchniv u protsesi navchannia ukrainskoї movy z vykorystanniam kompiuternykh ihor. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. 2017. T. 60, № 4. С. 87–94.

Melnyk O. Kvestova tekhnolohiia u navchanni molodshykh shkoliariv. *Uchytel pochatkovoї shkoly*. 2017. №1. S. 19-24.

Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly. URL: [https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ ukrainska-shkola-compressed.pdf](https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf). (data zvernennia 22.03.2021).

Nova ukrainska shkola: poradnik dla vchytelia / za zah. red. N. M. Bibik. Kyiv : Litera LTD, 2019. 208 s.

Metodyka navchannia ukrainskoї movy v serednikh osvitnikh zakladakh/ M. I. Pentyliuk, S. O. Karaman, O. V. Karaman, O. M. Horoshkina ta in. Kyiv : Lenvit, 2004. 400 s.

Ponomarenko L. V. Vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii u praktytsi roboty pochatkovoї shkoly. Kharkiv : Osnova, 2016.

Пузан Ю. Застосування ігрових технологій на уроках у Новій українській школі. *Міжнародний мультидисциплінарний науковий журнал «ЛОГОС. Мистецтво наукової думки»*. 2019. №6. С. 57–61.

Сівак Н. А. Налагодження партнерської взаємодії між батьками та вчителями сучасної початкової школи. *Педагогічні науки*. 2015. №8 (52). С. 410-419

Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1–2 та 3–4 класи. Київ : Видавництво «Світоч», 2019. 336 с.

АНОТАЦІЯ

У статті зроблено спробу з'ясувати роль лінгвістичних ігор як засобу формування комунікативної компетентності молодших школярів, що сприяє підтриманню інтересу до навчання української мови та спрямований на отримання учнями знань за рахунок власних зусиль, розкриття особливостей будови та функціонування мови.

Лінгвістична гра сприяє розвитку в здобувачів початкової освіти уяви про основні граматичні категорії та граматичне значення слова, які як абстрактні поняття дуже важко сприймаються в цьому віці. Вона також допомагає зрозуміти процес утворення нових слів та засвоїти основні словотворчі моделі. Ігрове засвоєння слова сприяє розвитку загальної мовленнєвої культури особистості, формує підсвідоме розуміння мовної норми та розвиває лінгвістичне мислення, що є основою комунікативної компетентності.

Систематизація досвіду педагогів, представленого на особистих сайтах, у журнальних статтях та методичних публікаціях дозволила виділити найбільш популярні лінгвістичні ігри, які використовуються педагогами на уроках української мови в початковій школі, та розподілити їх на такі групи: фонетичні, лексико-фразеологічні, морфологічні, орфографічні, синтаксичні.

Ураховуючи те, що молодшим школярам характерні емоційність, пізнавальна активність, бажання фантазувати, прагнення показати свою кмітливість і вправність, зростає роль використання лінгвістичних ігор на уроках української мови як засобу формування комунікативної компетентності. Сучасні лінгвістичні ігри передбачають змагальність, добровільність, що дозволяє учням задовольнити свої потреби в рухливості, отримати позитивні емоції радості, захоплення, задоволення, реалізувати свої інтереси, оволодіти навичками комунікації тощо.

При проведенні лінгвістичних ігор здобувачі початкової освіти не лише засвоюють мовні норми, правила, а й залучаються до системи різноманітних суб'єкт-суб'єктних відносин, формують уміння взаємодіяти в команді, приймати рішення, доводити свою думку, що сприятиме формуванню комунікативної компетентності.

Ключові слова: лінгвістична гра, комунікативна компетентність молодших школярів, фонетичні ігри, лексико-фразеологічні ігри, морфологічні ігри, орфографічні ігри, синтаксичні ігри.